

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR ION N. CESĂRESCU

A B O N A M E N T U L

Pe an, în România	30 lei
6 luni	16 „
3 luni	8 „
Străinătate: 40 lei pe an, 20	6 luni

A P A R E

De două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACTIA & ADMINISTRATIJA

București, CALEA RAHOVEI — 5

Lângă Palatul justiții

TELEFON No. 16/98

S U M A R

JURISPRUDENȚA :

Curtea de casație, s. I: Lt-colonel I. Protopopescu cu Ministerul de Resbel, cu o Observație;
 Idem: Teodor I. Răcanel cu V. Niculescu Găitănaru;
 Idem, s. II: Banca G-lă cu D Bogonos și Alfred Javara;
 Idem: Procurorul G-l al Curții apel București în cauza lui Em. Mateescu;
 Idem, s. III: Ministerul de Finance cu Leia Schwartz;
 Curtea de apel București s. I: Ana V. Panțu și V. M. Panțu cu Stan Daro;
 Judecătoria Ocolului I București: Laugmantel, contestație la o executare comercială.
 Informații.

JURISPRUDENȚĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența de la 8 Februarie 1906

Președenția D-lui CH. PHEREKYOE, Președinte

Locot.-colonel I. Protopopescu cu Ministerul de Resbel

Legea asupra poziției ofițerilor. — Vârsta ofițerilor. — Modul cum se stabilește. — Legea interpretativă. — Aplicarea ei și la cazurile anterioare promulgării ei, precum și la acelea pendenți înaintea instanțelor judecătorești — (Art. 27 din legea poziției ofițerilor, și art. 1 din codul civil)

1. Conform art. 27 al 1 din legea asupra poziției ofițerilor, vârsta ofițerului pentru punerea lui în retragere, este aceea cu care a fost înscris în controalele armatei la înrolarea sa, fără a i se putea aduce vre-o modificare, iar prin legea interpretativă a acestui articol din 14 Aprilie 1905 legiuitorul determină că: prin controalele armatei se înțelege, în privința ofițerilor, registrele matricole a le acestora ținute de Ministerul de Resbel, cari registre fac singura și exclusivă probă, atât pentru punerea lor din oficiu la retragere cât și pentru regularea lor la pensiuine.

2. O lege interpretativă se aplică și la faptele anterioare promulgării ei, fără a se viola prin aceasta art. 1 din codul civil, căci aceasta este scopul unei legi interpretative și motivul de a se face o asemenea lege; altminterlea, nu s'ar face o lege interpretativă, ci o nouă lege care ar schimba pur și simplu pe cea veche.

3. Imprejurarea că un proces era deja înce-

put, în momentul când s'a promulgat o lege interpretativă, nu face ca acea lege interpretativă să nu fie aplicabilă aceluși proces, de oare ce legea e generală și aplicabilă la toate cazurile.

Decisiunea 60/906. — Respins recursul făcut de Locot.-colonel I. Protopopescu contra deciziunii Curții de apel din București, s. III cu No. 249/905, dată în proces cu Ministerul de Resbel.

Curtea,
 Ascultând pe d. avocat G. Angelescu în dezvoltarea motivelor de casare;

Pe d. avocat Cihoschi în combateri;

Deliberând,

Asupra motivului I de casare :

«Violarea art. 27 din legea asupra poziției ofițerilor; violarea art. 1 cod. civil și exces de putere.

«După textul clar și precis al art. 27 din legea asupra poziției ofițerilor promulgată în anul 1899, vârsta ofițerului este aceea cu care a fost înscris în controalele armatei la înrolarea sa.

«Pe baza acestui text de lege și față cu dovezile ce am adus, tribunalul a constatat că Ministerul de Resbel m'a pus în poziție de retragere cu doi ani înainte de a implini vârsta de 56 ani, stabilită prin acel articol ca limită de vârstă pentru gradul meu de Locotenent-Colonel.

«În urma acestei sentințe și pe când ne aflam înaintea Curții de apel Ministerul de Resbel, pentru a zădărnici procesul meu a obținut, de la Corpurile legiuitoare, sub cuvânt de interpretare a art. 27 sus citat, o lege în care intercalează trei dispozițiuni noi.

«Pe baza acestei legi zisă interpretativă, dar care numai interpretativă nu este, și pentru a ajunge la respingerea acțiunii mele, Curtea decide că vârsta mea se stabilește cu registrul matricol al ofițerilor ținut la minister, iar nu cea cu care am fost înscris la înrolarea în controalele armatei.

«Judecând astfel, Curtea violează în primul rând art. 27 din legea asupra poziției ofițerilor, care dă dreptul ofițerilor de a-și constata vârsta așa cum a fost înscris în controalele armatei la înrolare, dispozițiune care nu a fost abrogată prin legea din 14 Aprilie 1905, în al 2-lea rând violează art. 1 C. civ. pentru că, dă putere retroactivă unei legi nouă prin care se modifică în totul legea sub imperiul careia a luat naștere dreptul meu și, în fine, Curtea comite și un invederat exces de putere».

Având în vedere decisiunea supusă recursului din care se constată că recurentul de azi Lt. Colonel Ion Protopopescu a intentat acțiune în daune interese în contra Ministerului de Resbel, pe motiv că prin înaltul decret Regal cu No. 894 din 15 Martie 1904 a fost pus în poziție de retragere, din oficiu, înainte de împlinirea vârstei prevăzută de art. 27 din legea asupra poziției ofițerilor; că, Curtea de fond, în apel, prin decisiunea supusă recursului, a respins acțiunea ca nefondată;

Considerând că după art. 27 al. 1 din legea asupra poziției ofițerilor din anul 1899, limita de vârstă pen-

tru punerea în retragere din oficiu a Locotinenților colonelii este de 56 ani;

Că, după dispozițiunile acestui text de lege, vârsta ofițerului pentru punerea lui în retragere, este aceea cu care a fost înscris în controalele armatei la înrolarea sa, fără a'i se putea aduce vre-o modificare;

Considerând că prin legea interpretativă a acestui articol, din 14 Aprilie 1905, legiuitorul determină că prin controalele armatei se înțelege, în privința ofițerilor, registrele, matricole ale acestora, ținute de Ministerul de Resbel, care registre fac singura și exclusivă probă atât pentru punerea lor din oficiu la retragere, cât și pentru regularea lor la pensiuine;

Considerând că o lege interpretativă se aplică și la faptele anterioare promulgării sale, fără a se viola prin aceasta art. 1 din codul civil. căci acesta este scopul unei legi interpretative și modul de a se face o asemenea lege, altminterea nu s'ar face o lege interpretativă, ci o nouă lege care ar schimba pur și simplu pe cea veche;

Considerând că circumstanța că procesul era deja început asupra faptului, nu face ca legea interpretativă să nu fie aplicabilă, legea fiind generală și aplicabilă la toate cazurile;

Considerând că din acestea rezultă învederat că ori ce altă dovadă pentru constatarea vârstei ofițerilor, cu privire la regularea pozițiunii lor, rezultând din această calitate, nu poate fi ținută în seamă;

Considerând că Curtea de fond stabilește în fapt că din registrul matricol ținut la Ministerul de Resbel, la fila No. 1457, se constată că Locotenenent-colonel Ioan Protopopescu, este născut la 4 Decembrie 1848, astfel că în anul 1904, când a fost pus la retragere, avea împlinită vârsta de 56 ani, cerută de art. 27 și 28 din legea poziției ofițerilor pentru gradul ce'l avea;

Considerând că această constatare de fapt scapă controlului Curței de casațiune;

Că, de altminterea, se constată din decisiunea atacată, că recurentul Lt.-colonel Protopopescu, n'a contestat d'înaintea Curței de fond, că în registrul matricol al ofițerilor este trecut ca născut la 4 Decembrie 1848, și nici a contestat existența aceluia registru;

Că, pe lângă acestea, n'a pretins și nici pretinde, că ar fi cerut v'o rectificare a constatărei vârstei sale în acel registru, în sensul circulației ministeriale date în acest sens după anul 1872, când s'a înființat acel registru;

Considerând că astfel fiind, bine Curtea de fond a aplicat și interpretat în specie dispozițiunile art. 27 sus citat, când a respins pretenția în daune a recurentului Lt.-colonel Protopopescu, făcută pe motiv că pe nedrept ar fi fost pus la retragere mai înainte de împlinirea vârstei prevăzută de lege;

Considerând că decisiunea atacată menținându-se pe sus arătatele motive pe care s'a întemeiat Curtea de fond, devine inutilă în cauză discuțiunea cesțiunelor care fac obiectul celorlalte motive de casare invocate;

Că, prin urmare, recursul se găsește neîntemeiat;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

Observație. — Principiul neretroactivității nu se aplică, după părerea tuturor autorilor, la legile interpretative, care tâlmăcesc o lege a cărui înțeles este întunecos, după cum se spunea anume în proiectul primitiv a cărții preliminară din codul francez; pentru-că asemenea lege nu înființează o dispoziție nouă, ci se indentifică cu legea interpretativă. Interpretarea unei legi este însăși legea explicată sau interpretată, mai lămurită însă și mai înțeleasă. Legile interpretative fac deci un singur corp cu acele interpretate, așa că ele își au aplicare din ziua punerii în lucrare a legii

interpretate, fără nici-o dispoziție pozitivă în această privință, soluție admisă și la Romani prin Novela 12. Art. 8 din codul austriac dispune anume că legile interpretative se aplică și la cazurile anterioare, dacă legiuitorul n'a dispus contrariul, dispoziție care nu s'a mai reprodus în textul corespunzător din codul Calimach (art. 11). Vezi D. Alexandresco, *Dreptul civil român*, t. I, (ediția II, București, 1906, Tipografia Curierul Judiciar), p. 84, text și nota 5, precum și numeroasele autorități române și străine citate acolo. (N. R.)

Audiența de la 28 Aprilie 1906

Președenția D-lui G. N. BAGDAT, Consilier

Teodor I. Răcănel cu V. Niculescu-Găitânaru

Minor emancipat. — Cerere de revendicare a unui imobil făcută de dănsul. — Dacă concluziunile ministerului public, sunt necesare la darea decisiunii. — (Art. 81 Pr. civilă).

În ce privește dispoziția de avere imobiliară, legea asimilează în totul pe minorul emancipat cu minorul neemancipat, astfel că, ori de câte ori e vorba de revendicarea unui imobil, și una din părțile din proces e minoară, fie chiar emancipată, concluziunile ministerului public sunt necesare în cauză.

Decisiunea 196/906. — Casată, în urma recursului făcut de Teodora I. Răcănel, decisiunea Curții de apel din Buc., s. I cu No. 304/904, dată în proces cu V. Niculescu-Găitânaru.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Otulescu în desvoltarea motivelor de casare;

Pe d. avocat Elefteriū în combateri;

Deliberând,

Asupra motivului al II-lea de casare:

«Violarea art. 80 și urm. proc. civilă, și prin urmare rea constituire a Curței întru cât, de și erea în cauză o minoară emancipată, totuși procurorul n'a luat concluziuni».

Având în vedere că la instanțele de fond Anica M. Ionescu, în calitate de tutoare a minoarei sale fice Teodora, a chemat în judecată pe Vasile Niculescu-Găitânaru, revendicând de la dănsul un loc în șoseaua Vitănului plus venitul locului pe nouă ani; că în timpul instanței de apel minoara Teodora, emancipându-se prin căsătoria cu Ion Ion Răcănel, a fost citată personal în instanță și Curtea de apel, prin decizia atacată cu recurs, a respins apelul ca nefondat;

Considerând că art. 81 Pr. civ. prescrie că Ministerul public va lua concluziuni ca parte alăturată or de câte ori sunt interesați în cauză nevărstnici, interziși sau cei puși sub consiliu judiciar;

Considerând că în ce privește dispoziția de avere imobiliară, legea asimilează în totul pe minorul emancipat cu minorul neemancipat; Că așa fiind, și întru cât, în speță, era vorba de revendicarea unui imobil și una din părțile din proces — Teodora I. Răcănel — era minoară, de și emancipată, concluziunile ministerului public erau necesare la darea deciziei și Curtea de apel prin decizia atacată cu recurs, hotărând fără a lua concluziunile ministerului public, a violat dispozițiunile art. 81 Pr. civ. și din acest punct de vedere decizia sa urmează a fi casată.

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. II

Audiența de la 1 Februarie 1906

Președinția D-lui N. MANDREA, Președinte

Banca G-lă cu D. Bogonos și Alfred Juvara

Judecarea cauzelor.—Dreptul părților de a beneficia de cele două grade de jurisdicțiune, afară de cazurile unde legea prevede altfel.—Hotărîre dată de prima instanță cu execuțiune provizorie.—Ezcutarea ei.—Dacă acea hotărîre se poate ataca cu apel.—(Art. 56 și 316 pr. civilă).

In principiu, în ori-ce judecată, părțile au beneficiul a două grade de jurisdicțiune, afară de cazul unde legea prevede altfel, (art. 56 și 316 pr. civilă).

Prin urmare, dacă hotărîrea primei instanțe, dată cu execuțiune provizorie s'a executat de una din părți, prin aceasta nu este ridicat celei alte părți dreptul de a discuta în apel temeinicia primei instanțe, așa că, o asemenea hotărîre pronunțată cu execuțiune provizorie și ezcutată, se poate ataca cu apel, fără a se putea zice că apelul este lipsit de interes, fiind-că obiectul ar fi dispărut, căci altfel, ar fi private părțile de beneficiul celor două grade de jurisdicțiune.

Decisiunea 53/906. — Casată, în urma recursului făcut de B-ca G-lă, contra deciziunii Curței de apel Iași, secțiunea II, cu No. 128/905, dată în proces cu D. Bogonos și Alfred Juvara.

Curtea,

Ascultând pe d-l advocat Flechtenmacher în dezvoltarea motivelor de casare cu cheltueli de judecată; și Pe d-l Comșa din partea intimatului, în combateri.

Deliberând,

Asupra motivului I de casare:

I. «Violarea art. 56 și 316 Proc. civ. Curtea respinge apelul Băncii Agricole ca fără interes pe motiv că hotărîrea primei instanțe, fiind cu execuțiune provizorie, partea câștigătoare a executat-o și a înstrăinat averea sequestrată; că obiectul urmăririi ne mai existând, Banca Agricolă nu mai are interes să reformeze sentința tribunalului. Judecând astfel, Curtea violează art. 56 și 316 Proc. civ., care tot d'a-una și fără a distinge, acordă dreptul de apel. Curtea ajunge la această concluziune contrară legii că una din părțile litigante poate să răpească prin faptul său, altul de cât cele determinate de lege, părții celei-lalte, beneficiul a două grade de jurisdicțiune».

Având în vedere deciziunea supusă recursului din care se constată, că prin sentința trib Fălciu cu No. 181 din 24 Septembrie 1905, s'a admis contestațiunea făcută de Dimitrie Bogonos la urmărirea exercitată de Banca Agricolă asupra averii lui Alfred Juvara, ce se află în asociațiune cu contestatorul, și s'a anulat sequestrul înființat de portărelul trib Fălciu în ziua de 10 Septembrie 1905, acordându-se tot odată și execuțiunea provizorie;

Că, Banca Agricolă, a făcut, în ziua de 30 Septembrie 1905, cerere de suspendare a execuțiunii provizorie, care s'a admis de Curtea de apel din Iași, prin procesul-verbal cu No. 1792 din aceeași zi; că tot în ziua de 30 Septembrie 1905, Banca Agricolă a făcut și apel în contra sentinței cu No. 181/905, care, prin deciziunea supusă recursului, s'a respins ca fără interes, de oarece, în executarea sentinței cu No. 181/905, în ziua de 28 Septembrie 1905, s'a anulat sequestrul pus pe averea lui Alfred Juvara, dându-se acea avere în primirea lui Solomon Kutten, reprezentantul lui Alfred

Juvara, așa că obiectul urmăririi ne mai existând, fiind înstrăinat, Banca Agricolă, nu mai are interes a cere reformarea sentinței ce admisesse contestațiunea;

Considerând că în principiu, în ori-ce judecată, părțile au beneficiul a două grade de jurisdicțiune, afară de cazurile unde legea prevede altfel (art. 56 și 316 Pr. civ.);

Că, după acest principiu, în afacerile cari au două grade de jurisdicțiune, dacă hotărîrea primei instanțe dată cu execuțiune provizorie s'a executat de o parte, prin aceasta nu este ridicat celei-lalte părți dreptul de a discuta în apel temeinicia hotărîrii primei instanțe, întru cât legea nu dispune astfel;

Că așa fiind, o asemenea hotărîre, pronunțată cu execuțiune provizorie și ezcutată, se poate ataca cu apel, și nu este juridic a se zice că apelul este lipsit de interes, fiind-că obiectul a dispărut, de oare-ce cu acest chip ar fi private părțile de beneficiul celor două grade de jurisdicțiune;

Că, în speță, Curtea de apel judecând că numai are Banca Agricolă interes a cere reformarea sentinței Tribunalului, fiind-că obiectul urmăririi a dispărut, prin acest mod de judecată, a scăpat din vedere că Banca Agricolă, mai poate avea și alte interese de a combate sentința primei instanțe, afară de acela privitor la obiectul urmăririi, și astfel a violat principiul prevăzut de citatele art. 56 și 316 Pr. civ.; că prin urmare, motivul de casare este întemeiat;

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

Audiența de la 28 Februarie 1906

Președinția D-lui N. MANDREA, Președinte

Procurorul G-l al Curții apel București în cauza lui Em. Mateescu

Bancrută simplă. — Neplata la scadență a cotelor concordatate — Epoca când ia naștere acest delict. — Exigibilitatea cotelor în timpul când falitul se găsea militar. — Competința instanțelor militare a judeca delictul de bancrută simplă imputat falitului prin neplata cotelor la termen. — (Art. 52 al. 2, codul justiției militare)

Delictul de bancrută simplă, pentru neplata cotelor concordatate, nu ea naștere de cât în momentul când a sosit scadența termenilor de plată fără ca falitul să fi achitat ratele.

Prin urmare, dacă în acest moment, falitul se găsea militar, trecul în controalele armatei conform art. 52 al. 2 din codul justiției militare, el este justițiabil de instanțele militare.

Decisiunea 584/906. — Respins recursul făcut de Procurorul G-l al Curții apel București, contra deciziunii Camerei de punere sub acuzare a celei Curți cu No. 12/906, dată în cauza lui Em. Mateescu.

Curtea,

Ascultând pe d. Sadoveanu în concluziuni.

Deliberând,

Asupra motivului de casare:

«Violarea regulilor de competență. Camera de punere sub acuzare de pe lângă Curtea de apel din București prin decizia No. 12 din 13 Ianuarie 1906, violează regulile de competență în materie penală, când respingând opoziția ce am făcut contra ordonanței judeului de Instrucție de pe lângă tribunalul Dâmbovița No. 97/905 decide că inculpatul Emanuel Mateescu, soldat în regimentul 7 Artilerie, este justițiabil conform art. 52 al. 2 codul justiției militare, pentru delictul de bancrută simplă, că nu a plătit cotele concordatate, delict prevăzut și pedepsit de art. 876 al. 6 comb. cu 881 cod com. În adevăr, după menționatul text din codul justiției mi-

litare. soldații din armata permanentă sunt justițiabili de Consiliul de război din circumscripțiile teritoriale în timp de pace, pentru toate crimele și delictele comise de ei în timpul când sunt înscrși în controalele armatei. D-lui Emanuel Mateescu însă nu i se poate aplica această regulă pentru delictul de bancrută simplă, de oare-ce el fiind declarat în stare de faliment la 10 Iunie 1904 și omologându-i-se concordatul la 30 Iunie 1904, de și n'a plătit cotele concordate la epocile stipulate, adică la 10 Decembrie 1904, 10 Martie și 10 Iunie 1905, epoci la care se constată că inculpatul figura ca militar, această neîndeplinire de obligațiune însă se referă la situațiunea sa anterioară de comerciant, se raportă la epoca încetării plăților și se confundă în totul cu falimentul, fără de care nu poate să existe delict de bancrută; așa că, neîndeplinirea obligațiilor din concordat, de a plăti cotele care au avut loc la epoca când inculpatul era militar, formează o continuitate a stărei sale de comerciant, și este socotit că în această calitate a comis delictul, iar nu ca militar, stare care exclude pe acea de comerciant. Deci, delictul imputat lui Emanoil Mateescu trebuie instruit și judecat de instanțele penale ordinare, și când Camera de acuzare a decis alt-fel, a comis exces de putere».

Având în vedere decizia Camerei de punere sub acuzare, atacată cu recurs;

Considerând că se constată că Eug. Mateescu fiind declarat în stare de faliment a încheiat concordat cu creditorii săi, stipulând datele de 10 Decembrie 1904, 10 Martie și 10 Iunie 1905 pentru plata cotelor concordate;

Că, la aceste epoci, numitul fiind militar, este a se ști: dacă instanțele ordinare sau cele militare sunt competente să-l judece pentru delictul comis prin neplata cotelor concordate;

Considerând că delictul de bancrută simplă pentru neplata cotelor concordate nu ia naștere de cât în momentul când a sosit scadența termenelor de plată, fără ca falitul să fi achitat cotele;

Că, prin urmare, în acest moment trebuie să cercetăm dacă debitorul era militar sau nu, pentru a ști care sunt instanțele competente să-l judece, iar nu în momentul încetării plăților și încheierii concordatului, căci încetarea plăților nu constituie prin sine însăși un delict;

Că, întru cât în speță, se constată că în momentul exibilității ratelor concordate Eug. Mateescu era militar, trecut în controalele armatei, conform art. 52 al. a al codului de justiție militară din 1894, el este justițiabil de instanțele militare;

Că, Camera de punere sub acuzare decizând ast-fel, a făcut o bună aplicare a legii, ast-fel că recursul este nefondat.

Pentru aceste motive, respinge recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. III

Audiența de la 23 Măi 1906

Președenția D-lui C. C. ȘTEFĂNESCU, Președinte

Ministerul de Finanțe cu Leia Schwartz

Legea fondului comunal. — Contravențiune. — Constatarea, pedepsirea și executarea se face după disp. art. 29—43 inclusiv din legea băt. spirtoase. — Art. 13 al. ult. l. fond. comunal.

Confiscațiunile și amenzile fixate prin legea băt. spirtoase nu pot fi micșorate, prin apreciere, de tribunale. — Art. 38 legea băturilor spirtoase.

1. Potrivit art. 13 al. ultim din legea fondului comunal, constatarea fraudelor, fixarea penalităților și executarea lor, au a se face după regulile prescrise de art. 29 până la 43 inclusiv din legea impositului asupra băturilor spirtoase.

2. După dispozițiunile art. 38 din legea impositului asupra băturilor spirtoase, tribunalele

nu pot să micșoreze prin apreciere, confiscațiunile și amenzile, de câte ori acestea vor fi întemeiate pe dispozițiunile legii.

Decisiunea 120/906. — Casată, în urma recursului făcut de Ministerul de Finanțe, sentința Tribunalului Vaslui cu No. 93/905, dată în proces cu Leia Schwartz.

Curtea,

Ascultând pe d-l advocat Marinescu în desvoltarea motivelor de casare; și

Pe d-l advocat Gorgos în combateri.

Deliberând,

Asupra motivului de casare:

«Esces de putere și greșită aplicațiune a art. 63 din legea timbrului.

«Tribunalul de Vaslui, judecând apelul făcut de Leia Schwartz tutoarea minorilor săi copii, contra procesului-verbal de contravențiune la legea timbrului încheiat de Administratorul financiar de Vaslui la 22 Ianuarie 1905, admite în parte acest apel și reduce plata taxelor de moștenire scotând din activul moștenirii datoriile def. Herșcu Schwartz suma de lei 3670 90°/₁₀₀.

«Această reducere o face tribunalul fără să se fi dovedit înaintea lui de către partea apelantă că datoriile existau în realitate. Este drept că după art. 63 din legea timbrului, taxele moștenirii se plătesc la activul net, adică scăderea datoriilor din întregul activ este obligatorie, nu este însă mai puțin adevărat că acele datorii trebuie dovedite, iar nu numai anunțate, cum a făcut apelanta Leia Schwartz. Tribunalul de Vaslui luând în considerație niște datorii nedovedit, cu exces de putere le-a scos din activul succesiunii și a redus taxele de înregistrare, făcând în același timp o greșită aplicațiune a art. 63 din legea timbrului».

Având în vedere că, din decizia supusă recursului rezultă că, prin procesul-verbal dresat de controlorul fiscal din Târgoviște la 12 Decembrie 1904 și aprobat de Minist. de finanțe, intimatul în recurs Neculae Ceaușu a fost condamnat la amenda de 221 lei și 72 bani, pentru faptul că, în calitate de ajutor de primar al comunei Săcueni, a liberat un certificat de liberă circulație, în virtutea căruia locuitorii D-tru P. Bidireanu, Gheorghe Rizea și Rada I. Podeanu au vîndut țuică, pentru care nu se achitase taxele fondului comunal, fapt prevăzut și pedepsit de art. 27 al. b din lege pentru așezarea și administrarea impositului asupra băturilor spirtoase combinat cu art. 13 și 16 din legea fondului comunal;

Că intimatul Niculae Ceaușu a făcut apel la Trib. Dâmbovița care, prin sentința supusă recursului, de și constată existența contravențiunii, totuși găsește că amenda dată este prea mare în raport cu gravitatea faptului și o reduce la 30 lei prin apreciere;

Considerând că, potrivit dispozițiilor art. 13 alineat ultim din legea fondului comunal, constatarea fraudelor, fixarea penalităților și executarea lor, au a se face după regulile prescrise de art. 29 până la 43 inclusiv din legea impositului asupra băturilor spirtoase;

Considerând că, după dispozițiunile art. 38 din această din urmă lege, tribunalul nu poate să micșoreze confiscațiunile, și amenzile de câte ori vor fi întemeiate pe dispozițiunile legii;

Considerând că, în specie, amenda fiind fixată prin art. 27 al. b din legea băturilor spirtoase pentru contravenția imputată intimatului, Tribunalul nu putea, fără violarea dispozițiilor art. 38 sus citat, să micșoreze amenda;

Că așa fiind, mijlocul de casare se găsește întemeiat. Pentru aceste motive, Curtea, casează etc.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, S. I

Audiența de la 9 Iunie 1906

Președinția D-lui S. C. POPESCU, Prim-președinte

Ana V. Panțu și V. M. Panțu cu Stan Duro

Decisunea civilă No. 154

Pământ rural.—Persoanele în drept a cumpăra asemenea pământuri.

Posesiunea de Stat.—Dacă ea poate servi ca mijloc unui străin de a dobîndi imobile rurale.

Vînzare de pământuri rurale.—Condițiunile cerute cumpărătorului unor asemenea pământuri.

Sătean împroprietarit.—Schimbarea profesiunii.—Dacă această schimbare poate fi un motiv de a fi exclus din stăpînirea pământului.

Schimb de pământ rural.—Condițiunile cerute celui ce voește a schimba.

Convențiuni matrimoniale.—Inzestrarea unei minore de către tutore.—Nulitatea actului dotal.—Considerarea averii dotale ca parafernă.

Anularea actului de vînzare a pământului rural.—Obligația vînzătorului a restitui prețul, cum și valoarea îmbunătățirilor făcute pe loc.

Drept de retențiune.—Cazul când se poate acorda.—Dacă după legea rurală retențiunea e admisă.—(Art 8 și 9 din Constituție, art. 7 din legea rurală de la 1864 și art. 1, 10 și 13 din legea interpretativă din 1879; art. 494, 1231 și 1234 C. civil).

1. Art. 8 § 5 din Constituție astfel cum a fost modificat la 1879, dă drept numai românilor, și celor naturalizați români, de a dobîndi imobile rurale în România, adică acelor cari au dobîndit această calitate și aceste drepturi fie prin naștere, fie prin naturalizare; că dacă Constituția acordă Românilor de origină, supuși ai altor State străine, înlesniri pentru dobîndirea exercițiului drepturilor politice, prin aceasta nu a înțeles însă să le acorde exercițiul nici unui drept politic, cum e acela de a dobîndi proprietăți rurale în România, înainte de a fi obținut recunoașterea calității de cetățean român.

2. Posesiunea de stat de cetățean român, nu e nicăeri prevăzută ca un mijloc de a dobîndi proprietăți rurale și, în tot cazul, dacă cine-va, pe temeiul unei asemenea posesiuni de stat a putut exercita drepturi politice, și a fost scutit de a face dovada naționalității, o dată ce dovada contrarie se face și se stabilește că o asemenea persoană e străină, posesiunea de stat numai poate folosi la nimic.

3. Conform art. 1 din legea interpretativă de la 1879, a legei rurale, înstrăinările de pământuri date foștilor clăcași sunt nule, dacă cumpărătorul nu e cultivator de pământ, sau dacă a avut în momentul cumpărării întinderea de pământ recunoscută unui clăcași, și această nulitate se resfrînge asupra tuturor actelor de înstrăinare, fără deosebire dacă e vorba de loc de casă sau de locuri cultivabile, întru cât art. 7 din legea rurală nu distinge.

4. Nici legea de la 1864 nici cea de la 1879 nu esclud de la stăpînirea pământurilor rurale pe săteanul împroprietarit sau pe moștenitorii săi cari, din ori-ce împrejurări și-au schimbat profesiunea de cultivatori de pământ în altă profesiune.

5. Nu poate beneficia de favoarea acordată de art. 13 al legii din 1879, de cât numai aceia ce au calitatea de a dobîndi pământ rural și, afară de aceasta, să indice anume pământul ce voește a da în schimb, dovedind, în același timp, că acel pământ e de aceeași întindere și calitate.

6. Potrivit dispozițiilor art. 1231 C. civil, minorul se bucură de o capacitate excepțională pentru alcătuirea convențiilor matrimoniale, așa că, pentru asemenea acte în loc să fie reprezentat de tutore, intervine el însuși în persoană, sub condiție numai să fie asistat de persoanele al căror consimțământ e necesar pentru celebrarea căsătoriei.

7. Conform art. 1234 C. civil, e dotal ceea ce femeea își constituie dotă, sau ce să dă femeii în contractul de căsătorie de un al treilea; astfel, o avere constituită dotă, de și aparține femeii, însă, cea dotă fiind constituită de o persoană ce nu avea calitatea, cea constituire de dotă e neregulată și, ca atare, cea avere rămîne parafernă.

8. Din momentul ce vînzarea unui pământ rural e nulă, urmează că, vînzătorul să restituie cumpărătorului prețul ce a primit, de oare-ce îl deține fără cauză.

9. După dispozițiile art. 494 C. civil proprietarul, al cărui imobil a sporit în valoare prin îmbunătățiri făcute de un terțiu, nu trebuie nici să se îmbogățească în paguba altuia, nici să fie silit a face o cheltueală la care n'a consimțit, putând prin urmare, ca: să se refacă lucrurile în starea de mai înainte, sau să le rețină, plătind valoarea lor, toate acestea însă, când terțul e de rea credință.

10. Dreptul de retențiune, de și excepțional, e echitabil însă a se acorda și în alte cazuri, de cât cele prevăzute de lege; totuși, atunci, când posesorul e de rea credință și, întru cât, partea e obligată să plătească o despăgubire pentru construcțiuni și îmbunătățiri pe care ea poate nu le-ar fi făcut, în asemenea caz, trebuie a se acorda mai multă protecție proprietarului de cât terțului de rea credință, care poate a construit tocmai în scopul de a împedica pe proprietar să-și exercite dreptul său; așa că, în asemenea împrejurări, dreptul de retenție nu poate fi admis, cu atât mai mult, că art. 10 din legea rurală de la 1879 prevede formal că, îndată ce hotărîrea devine executorie, săteanul se va pune în posesie pământului său, ceea ce implica negațiunea dreptului de retențiune.

S'au ascultat d-nii avocați: Sima Niculescu și Ne-gruși din partea apelantului Stan Duro și d-l avocat Preforian din partea soților Panțu.

Curtea,

Avînd în vedere apelurile făcute de Stan Duro și de Ana V. Panțu cu autorisația soțului ei V. Panțu, personal, în contra sentinței Trib. Ialomița, cu No. 307, din 24 Noembrie 1905, prin care s'a admis acțiunea introdusă de Ana V. Panțu, s'a declarat nul actul de vînzare autentificat de Trib. Ialomița la No. 414/892 și

transcris la No. 295/892, și s'a obligat Stan Duro a lăsa în proprietatea și posesiunea soților Panțu, imobilul prevăzut în acel act, cu construcțiile aflate pe densus, situat în com. Sudiți, din jud. Ialomița; s'a admis de asemenea și cererea reconvențională a lui Stan Duro și s'a obligat Vasile Panțu, personal a-i restitui prețul vânzării în sumă de 10000 lei, iar soții Panțu, împreună, a-i plăti 6000 lei, valoarea construcțiilor;

Având în vedere că, din actul de vânzare autentificat de Trib. Ialomița și transcris la No. 205/892, se constată că Ana V. Panțu, autorizată fiind de soțul ei V. Panțu, a vândut lui Stan Duro, un loc de casă cu toate construcțiile aflate pe densus, situat în comuna Sudiți, pe preț de 5000 lei, pe cărî declară că i-a primit la facerea actului;

Având în vedere că cererea de anulare a vânzării se sprijină pe următoarele motive: 1) că cumpărătorul Stan Duro, e străin, neimpământentit; 2) că imobilul vândut, fiind din cel al foștilor clăcași după legea de improprietărire, cumpărătorul nu avea calitatea să cumpere; și 3) că imobilul vândut e dotal și ca atare inalienabil.

In ce privește primul motiv:

Considerând că, din petiția pe care Stan Duro o adresează Primăriei comunei Sudiți, la 17 Aprilie 1898, prin care cere să i se libereze un certificat ca să-i serve spre a dobîndi recunoașterea calității de cetățean român, potrivit art. 9 din Constituție, și din certificatul cu No. 538/98 alăturat la acea petiție, prin care se atestă, de căți-va locuitori din acea comună, că Stan Duro e născut în Transilvania la Săcele — acte prezentate în copie de Ana Panțu — reese cu certitudine că Stan Duro, de și român de origină, n'are însă calitatea de cetățean român, căci dacă ar fi avut-o n'ar fi căutat să-și procure acte cu care să poată dobîndi recunoașterea acestei calități;

Considerând că art. 8 § 5, din Constituție, astfel cum a fost modificat la 1879, dă drept numai românilor și celor naturalizați români de a dobîndi imobile rurale în România, adică, aceloră cari au calitatea și drepturile de cetățean român, fie că au dobîndit această calitate și aceste drepturi prin naștere, fie prin naturalizare;

Considerând că dacă Constituția, prin art. 9, acordă românilor de origină, supuși al altor State străine, înlesniri pentru dobîndirea exercițiului drepturilor politice, dacă-i dispensează de stagiū și de îndeplinirea formalităților la care sunt supuși cei l'alți străini, nu a înțeles însă să le acorde exercițiul nici unui drept politic, înainte de a fi obținut recunoașterea calității de cetățean român. O derogățiune, așa de importantă, la exercițiul drepturilor politice, ar trebui să reeasă dintr'o dispoziție formală de lege;

Considerând că, organizația proprietății imobiliare, depinde de interesele politice și economice ale fie-cărei țări, fiind suverană fie-care țară s'o organizeze după trebuințele și moravurile sale și să subordone, dacă crede de cuviință, dobîndirea dreptului de proprietate imobiliară exercițiului drepturilor politice;

Considerând că, din desbaterile care au avut loc în parlament cu ocazia modificării art. 7 din Constituție, și în special, din textul raportului depus în Cameră, reese în mod neîndoios, că dobîndirea proprietății rurale a rămas un drept politic;

Considerând, de altmintelega, că argumentul de text ce se invoacă, se combate foarte ușor, întru cât și alte articole din Constituție întrebunțează cuvîntul de român, în loc de cetățeni români, astfel sunt art. 10, 27, 30 și 118, cari vorbesc de drepturile ce se conferă românilor și de obligațiunile ce li se impun și care, de sigur, nu se ocupă de cât de cetățenii români, cari au plenitudinea exercițiului drepturilor politice și civile;

Considerând că Stan Duro mai invoacă posesiunea de stat de cetățean român și presintă acte cu care dovedește că a fost înscris în listele electorale, dar posesiunea de stat nu e nicăeri prevăzută, ca un mijloc de a dobîndi proprietăți rurale și, în tot cazul, dacă pe te-

meiul acestei posesiuni de stat a putut exercita drepturi politice, și a fost scutit de a face dovada naționalității, odată ce dovada contrarie, s'a făcut și s'a stabilit că este străin posesiunea de stat numai poate folosi la nimic și numai poate deține imobilul rural ce a cumpărat de la Ana Panțu;

In ce privește al doilea motiv:

Considerând că, din actul de vânzare a cărui anulare se cere, se constată că locul vîndut de Ana Panțu lui Stan Duro, e locul pe care vînzătoarea l-a moștenit de la tatăl său Niță Ioan, căruia i s'a recunoscut dreptul de proprietate prin sentința Trib. Ialomița No. 565/881, dată în baza legii din 1879, interpretativă a art. 7 din legea de improprietărire de la 1864;

Considerând că potrivit art. 1 din această lege, înstrăinările de pământuri date foștilor clăcași sunt nule, afară numai dacă cumpărătorul e și el cultivator sătean și n'a avut asemenea pământuri sau a avut o întindere mai mică de cât s'a recunoscut unui fost clăcaș;

Considerând că, cu certificatul Grefei Tribunalului Ialomița cu No. 9840/9.4 și cu acela al Percepției circ. 14 din jud. Ialomița cu No. 208/904, Ana Panțu, face dovadă că Stan Duro are firma înscrisă de comerciant de băuturi spirtoase, băcănii și brutărie în com. Sudiți și că plătește patentă pentru acest comerț și pentru comerțul de cereale; că, prin urmare, profesiunea ce exercită Stan Duro, e aceea de comerciant, iar nici de cum de cultivator sătean; că astfel fiind, n'avea calitatea să cumpere pământ dat după legea rurală;

Considerând că se mai stabilește, cu certificatul comunei Bucu din jud. Ialomița, cu No. 2213/904, că Stan Duro a fost improprietărit, după legea înstrăinării din 1884 cu cinci hectare și jumătate, loc pe care l' arendează, și, cu alt certificat al Grefei Trib. Ialomița, că a mai cumpărat un loc de casă în com. Sudiți, la 1884, astfel că în momentul când a cumpărat pământul din com. Sudiți, de la Ana Panțu, mai poseda atât pământ cu cât ar fi putut fi improprietărit un frunțaș la 1864 și prin urmare, și sub acest raport, numai poate deține pământul ce a cumpărat de la Ana Panțu;

Considerând că obiecțiunea, făcută de Stan Duro, că locul cumpărat e loc de casă, și ca atare s'ar putea poseda și de cei cari n'au meseria de agricultor, nu e de loc întemeiată, de oare-ce art. 4 din legea de la 1864, la care se referă apelantul, improprietărește numai pe acei cari la acea epocă erau mîrginiți în locul caselor și îngrăditurilor lor și nu făcuse clacă; că afară de aceasta art. 7 din legea de la 1864 și legea de la 1879, declar inalienabile ori-ce feluri de pământuri rurale, fără distincțiune, și declar anulabile ori-ce act de înstrăinare, fie că e vorba de loc de casă sau de locuri cultivabile;

Considerând că tot atât de neîntemeiată e obiecțiunea, că Ana Panțu, locuind la oraș, a pierdut calitatea de a mai poseda pământ rural, de oare-ce nici legea de la 1864 nici cea de la 1879, nu exclud de la stăpînirea pământurilor rurale pe săteanul improprietărit sau pe moștenitorii săi, cari, din ori-ce împrejurare și-ar fi schimbat profesiunea de cultivator de pământ în ori-ce altă profesiune. Voința legiuitorului este că aceste pământuri să nu treacă în alte mâini, de cât ale cultivatorilor săteni, numai prin acte de înstrăinare sau de dispozițiune, fără să atingă intru nimic dreptul de a succeda, conform dreptului comun; că prin urmare, cel ce moștenește un asemenea pământ are drept să-l stăpânească, ca și autorul său, și trebuie să se supună în totul obligațiunilor impuse de legea de improprietărire, adică să nu înstrăineze de cât conform previziunilor acestei legi, și să se bucure de avantajile ce legea i pune la dispoziție, adică să ceară anularea înstrăinării făcută în disprețul legii;

Considerând că Stan Duro în subsidiar, ca să paralizaze acțiunea în anularea vânzării, invoacă beneficiul acordat de art. 13 din legea de la 1879, însă, ca să poată profita de această favoare, ar fi trebuit să aibă

calitatea de a dobîndi pămînt rural, și, în afară de aceasta, să indice anume pămîntul rural pe care voește să l dea în schimb și să dovedească că e de aceeași întindere și calitate cu pămîntul cumpărat; că, nefăcînd acest lucru, nu-i se poate acorda beneficiul invocat, așa că și pentru cel de al doilea motiv acțiunea în anularea vînzării e întemeiată;

In ce privește al III-lea motiv :

Considerînd că, din actul dotal autenticat de Trib. Ialomița și transcris la No. 54/85 se constată, că imobilul în litigiu a fost constituit dotă apelantei, Ana Panțu, pe atunci minoră, la trecerea ei în căsătorie după V. Panțu, de tutorul ei Ion Bătrănu;

Considerînd că, potrivit art. 1231 C. civ. minorul se bucură de o capacitate excepțională pentru alcătuirea convențiilor matrimoniale. Pentru aceste acte, în loc să fie reprezentat de tutore intervine el însuși în persoană cu condiție însă să fie asistat de persoanele al căror consimțământ e necesar pentru celebrarea căsătoriei;

Considerînd că, în specie, dota nu e constituită de Ana Panțu, ci de tutorele său, care nu putea să joace nici un rol la confecționarea actului dotal, de oare-ce rezultă din act că muma minorei trăia și că a constituit și ea o sumă de bani ca dotă. Prin urmare, constituțiunea de dotă nu putea fi regulat făcută de căt de Ana Panțu, în persoană, de oare-ce averea ei proprie se constituia dotă, dar cu asistența mamei sale, după cum reese din combinația art. 1231 și 132 C. civ.;

Considerînd că după art. 1234 C. civ. e dotal ceia ce femeia își constituie dotă sau ce se dă femeii în contractul de căsătorie de un al treilea și. cum, în specie, averea ce se constituia dotă de ei aparținea femeii, era însă constituită dotă de o persoană care n'avea calitatea s'o face, constituțiunea de dotă e neregulat făcută și, ca atare, imobilul rămîne parafernă;

Considerînd dar, că, de și, acest ultim motiv nu e întemeiat, de oare-ce averea vîndută nu se constată a fi dotală, cum pretinde Ana Panțu, totuși cererea sa se sprijină pe primele două motive și, ca atare, bine a fost obligat Stan Duro să-i restituie imobilul vîndut; că prin urmare apelul său e neîntemeiat asupra acestui punct;

In ce privește cererea reconvențională :

Considerînd că odată ce s'a stabilit că vînzarea e nulă, Ana Panțu. urmează, neaparat, a fi obligată să restituie prețul ce a primit, de oare-ce 'l deține fără cauză; că, cu toate că din actul de vînzare se constată că a primit numai 5000 lei, însă dintr'o chitanță cu data 15 Aprilie 1893, semnată de Ana Panțu, se constată că prețul vînzării a fost în realitate de 10500 lei, astfel că această sumă trebuie s'o restituie; că de și se susține, de Ana Panțu, că această chitanță a fost dată de complezența, această alegațiune nu e cu nimic dovedită, așa că chitanța 'i este opozabilă;

Considerînd că, prin sentința apelată, Vasile Panțu a fost obligat să restituie prețul, această soluțiune însă e inadmisibilă, de oare-ce, din actul de vînzare se constată că soția sa a făcut vînzarea și a primit prețul, el n'a făcut de căt să consimtă la vînzarea averei parafernale a soției sale; că, dacă în chitanța pesterioară, care constată adevăratul preț al imobilului, se menționează că vinde și Vasile Panțu, această declarație nu schimbă în nimic consecințele ce această vînzare atrage după dînsa, de oare-ce chitanța era destinată numai să determine care a fost adevăratul preț al imobilului, iar nici de cum să arate cine vinde și cine a primit prețul, acest lucru fiind cuprins în actul de vînzare; că, prin urmare, Vasile Panțu n'a jucat alt rol de căt să autorize pe soție, precum a făcut-o în actul de vînzare; că dar sentința apelată cată a fi reformată asupra acestui punct și a fi obligată numai Ana Panțu să restituie prețul, iar apelul ei cată a fi respins în această privință.

In ce privește construcțiile și reparațiile făcute de Stan Duro :

Considerînd că din cercetarea locală efectuată de prima instanță cu martori și expert se constată că, Stan Duro a făcut diferite reparații clădirilor ce se aflau pe locul cumpărat și că a mai făcut și construcții noi;

Considerînd că după art. 494 C. civil proprietarul, al cărui imobil a sporit în valoare, prin îmbunătățiri făcute de un terțiu, nu trebuie nici să se îmbogățească în paguba altuia, nici să fie silit să facă o cheltuială la care n'a consimțit, poate dar, sau să se facă a se repune lucrurile în starea de mai înainte, sau să rețină lucrările făcute plătind valoarea lor, toate acestea cînd terțiu e de rea credință;

Considerînd că, în specie, nu se poate tăgădui că Vasile Panțu e de rea credință, de oare-ce știa că e străin și, ca atare, că nu poate cumpăra imobile rurale; știa de asemenea că pămîntul ce cumpără e din cel dat după legea de împroprietărire, acest lucru fiind menționat în actul de vînzare;

Considerînd că, Ana Panțu, n'a cerut în instanță ca Stan Duro să 'și ridice construcțiunile, a căutat numai să dovedească că cumpărătorul n'a făcut construcțiuni noi și n'a făcut de căt să dărâme pe cele existente la facerea contractului și să clădească altele noi, așa că Stan Duro n'ar avea drept la valoarea acelor îmbunătățiri, cere prin urmare să i se dea imobilul în starea în care se găsește;

Considerînd însă, că fiind dovedit, cu cercetarea locală că construcțiuni și îmbunătățiri s'au făcut de Stan Duro, Ana Panțu, trebuie să fie obligată a plăti valoarea materialului și prețul muncii, odată ce din modul cum s'a apărut, reese că voește să le păstreze; că, deși prin concluziile scrise, Ana Panțu declară că dacă s'a făcut vre-o construcție nouă poate s'o ridice Stan Duro, o asemenea declarație, însă trebuia să fie făcută în instanță, contradictoriu cu partea adversă, ca să se discute și să precisese care sunt anume construcțiunile noi pe care Stan Duro poate fi obligat să le ridice; că prin urmare, nu se poate lua în considerație ceea ce nu s'a discutat în instanță;

Considerînd că și legea de la 1879 prin art. 12, dă aceeași soluție în privința îmbunătățirilor;

Considerînd că, luînd de basă evaluarea făcută de expert a construcțiilor și îmbunătățirilor, Curtea găsește că suma de 6000 lei acordată de tribunal, e exagerată și ea trebuie a fi redusă la 3000 lei, așa că în această privință apelul Anei Panțu e întemeiat în parte;

Avînd în vedere că Stan Duro mai cere să i se acorde dreptul de retențiune;

Considerînd că acest drept, deși excepțional, e echitabil însă a se acorda și în alte cazuri de căt cele prevăzute de lege, cu toate acestea, în specie, Stan Duro fiind posesor de rea credință și Ana Panțu fiind obligată să plătească o despăgubire pentru construcțiuni și îmbunătățiri pe care poate nu le-ar fi făcut, ar fi pusă în imposibilitate de a-și exercita dreptul său dacă n'ar putea reintra în stăpînirea averii sale, mai înainte de a plăti despăgubirea la care e condamnată, așa că, mai multă protecție trebuie acordată proprietarului de căt terțiului de rea credință, care poate a construit tocmai în scopul de a împiedica, în mod indirect, pe proprietar să-și exercite dreptul său; că afară de aceasta, fiind în litigiu un pămînt dat după legea de împroprietărire, e de observat că legea interpretativă de la 1879 prin art. 10 ultima parte, decide formal că, îndată ce hotărârea devine executorie, săteanul se va pune în posesiunea pămîntului său, ceea ce implică negațiunea implicită a dreptului de retențiune; așa că, asupra acestui din urmă cap de cerere, apelul lui Stan Duro e neîntemeiat și urmează a fi respins.

Pentru aceste motive, respinge, apelul lui Duro și admite în parte apelul d-nei Ana Panțu, etc.

(ss) Sc. Popescu, G. V. Buzdugan, Stambulescu, St. Miulescu.
Grefier (s) N. Brătianu.

JUDECĂTORIA OCOLULUI I BUCUREȘTI

Audiența de la 10 Iunie 1906

Laugmantel, contestație la o executare comercială

Prescripțiune.— Executarea hotărârilor.—Materie comercială.—Aplicarea art. 404 Pr. civilă.—Prescripția de 30 de ani.—Neaplicarea art. 947 cod. comercial.

Prescripția de 30 de ani, statornicită de art. 404 din procedura civilă, în ce privește executarea hotărârilor, se aplică și la executarea hotărârilor comerciale, de oare-ce dispozițiunile art. 947 din codul de comerț nu cuprind și acest cas.

Judecata,

Având în vedere că prin contestațiunea făcută de d-nii Laugmantel, aceștia au invocat prescripțiunea prevăzută de art. 947 cod. comercial, sub cuvânt că a trecut mai mult de zece ani de când s'au dat cele două hotărâri cu No. 1651/94 și 2192/94, pe cari azi creditoarele le execută prin procesul verbal de la 5 Iunie 1906 al comisariatului de poliție circ. II-a, de sechestrul definitiv;

Având în vedere că art. 946 cod. comercial e sub titlul II al aceluși cod unde se vorbește despre «Prescripțiune» și că în toate textele de lege următoare nu se vorbește de cât de prescripțiunea unor «acțiuni comerciale»: ca acțiunea ce derivă din litigiul revendicării unui vas, din contracte de societate, de împrumut, de mijlocire, de protest, și altele, iar nici de cum, de prescripțiunea executării hotărârilor;

Având în vedere că chiar art. 947 invocă de contestatore în susținere, ne trimite la art. 1903 din codul civil, care vorbește de prescripțiunea tot a unor acțiuni ca: a măștrilor și institutorilor ce se prescriu prin 6 luni;

Având în vedere deci că însuși prin acest art. 947, legiuitorul comercial a vizat numai prescripțiunea acțiunilor, iar nu și a hotărârilor, adică a timpului acordat de legiuitor pentru a-și manifesta, un drept, înaintea justiției; iar nu și a timpului acordat ca să execute pe debitor, printr'o hotărâre definitivă;

Având în vedere că prin această expresiune a art. 947 «Prescripțiunea admisă în materie comercială» nu însemnează alt ceva de cât că legiuitorul a înțeles a încadra în acest text de lege ori-ce fel de acțiune comercială, cu ori-ce fel de obiect, în afară de cele prevăzute la articolele următoare și mai sus enunțate de noi; adică: revendicări de vas, contracte de societate, etc.;

Având în vedere că dacă art. 740 C. de proc. civ. abrogă toate dispozițiunile legii de procedură contrarii acelei legi, respectând însă dispozițiunile codului de comerț, aceasta nu înseamnă că în loc de a aplica art. 404 C. proc. civ. și codului de comerț, trebuie aplicat art. 947 C. de comerț, căci fie care articol explică o altă prescripțiune: art. 947 explică prescripțiunea numai a acțiunilor comerciale, iar art. 404 C. proc. civ. prescripțiunea executării hotărârilor, care e singurul text de lege aplicabil la prescrierea sentințelor și comerciale și civile;

Considerând că spiritul legiuitorului a fost de a deosebi și specifică, acolo unde a voit să arate diferența între prescripțiunea unei acțiuni și prescripțiunea unei hotărâri, de oare-ce în codul penal se vede o prescripție pentru acțiuni arătată la art. 595 și alta la executarea hotărârilor la art. 597; așa că și în codul de comerț dacă ar fi înțeles a vorbi la art. 947 și de prescripțiunea executării hotărârilor ar fi spus-o, după cum a enunțat clar și precis la art. 404 C. proc. civ. că executarea unei hotărâri care nu s'a executat 30 ani va pierde puterea lucrului judecat;

Considerând că dacă legiuitorul a înțeles a prescrie în materie comercială *la o acțiune*, mai repede, ca în materie civilă, sau ca în materie de executarea hotărârilor, e că a voit ca mai accelerat să se pertracteze afacerile născute între comercianți din cauza ținerii

comptabilității registrelor sau schimbarea pozițiunii comercianților;

Considerând că în ceea ce privește executarea hotărârilor, aceste considerațiuni nu ar mai putea avea loc de oare-ce odată acțiunea întentată într'un termen scurt, executarea ei nu ar mai privi pozițiunea comercianților; așa că rațiunea legiuitorului nu ar fi avut de ce să se scurteze termenul de 30 ani, al executării, ca și la o sentință civilă;

Considerând că contestatoarele în subsidiar ceru amânarea a mai depune la dosar și alte motive de contestațiune și că reclamantele a declarat că nu va urmări până la tranșarea definitivă a contestațiunii;

Pentru aceste motive, respinge incidentul;

Judecător (s) C. V. Obedeauu.

Anunțăm pe cititori că a apărut ediția a II-a a Vol. I din TRATATUL DE DREPT CIVIL al d-lui profesor și Director al Ziarului nostru D. Alexandresco. Prețul 18 lei. Se expediază la cerere de Curierul Judiciar contra valoare: mandat sau ramburs.

Legat în pânză lei 20, cu piele la cotor lei 21.

A apărut în editura ziarului «Curierul Judiciar» Primul supliment din colecțiunea de legi financiare adnotate, cuprinzând: Legea de constatare și percepere a contribuțiilor directe modificată în 1905; Legea timbrului modificată în 1906 cu instrucțiunile pentru aplicarea ei; Legea pentru urmăriți din 1905; Legea pentru înființarea taxei pe decaltru de vin, și desființarea taxei pe hectarul de vie; modificările aduse legii patentelor și tabloul aditional din 1905; legea pentru impozitul asupra venitului și capitalului mobil; legea impozitului personal; legea pentru înființarea casei de împrumut pe amanet; legea pentru înființarea secretarilor inspectorii la camerele de meserii, a secretarilor de corporații și a creării biroului de percepere la fle care camere de meserii cuprinzând și legile financiare votate și promulgate în Mai și Iunie cor.

Această lucrare se datorește D-lui G. St. Bădulescu, Prim-grefier la Inalta Curte de casație și Redactor la «Curierul Judiciar» cunoscut deja lumii juridice pentru lucrările sale cari au fost mult apreciate.

Prețul acestui supliment este de lei 4 bani 50, iar pe hârtie de lux lei 5. Volumul complet (împreună cu suplimentul) lei 10 bani 50.

Se găsesc de vânzare la Curierul Judiciar, 5 Calea Rahovei, București, și la autor, la Curtea de casație.

A apărut vol. I, II, III și IV, Enciclopedia juridică, de d-l Ciorapciu, doctor în drept, avocat al Statului. Prețul fie cărui volum broșat lei 12; legat lei 15.

Depozit la Curierul Judiciar, Calea Rahovei 5, București, de unde se expediază contra valoare: mandat sau ramburs.

Cine cumpără câte-și patru volumele de o dată acceptăm plata 2-4 rate lunare.

A apărut: Cambia și acțiunea cambială, Fascicula VII, (Comentariu titlului IX din Codul comercial), de d-l N. M. Părvulescu și C. St. Radian, avocați, Ploești, (pag. 209—232). Prețul 1.50. De vânzare împreună cu cele-lalte fascicule la ziarul Curierul Judiciar Calea Rahovei 5, București.

Rugăm stăruitor pe abonații rămași în întârziere cu plata abonamentelor, să trimită sumele datorate prin mandat poștal, direct la administrația ziarului Curierul Judiciar, București, sau să plătească la prezentare numai în mina încasatorilor: I. Riveanu, pentru provincie, și I. St. Tudoroiu, pentru Capitală, în schimbul chitanțelor ce vor emite din registru cu marea investite cu ștampila, Curierului Judiciar.